

Alueellisen aineistotuotannon haasteet

Lounaistiedon aluetietofoorumi 8.3.2018

erikoissuunnittelija

Lasse Nurmi

Varsinais-Suomen liitto

Milloin alueellista aineistotuotantoa?

- Ilmiö on vahvasti alueellinen
esim. Saariston rengastien vaikutusalueen matkailuyritykset ja niiden tarjoamat palvelut
- Aineiston keräämiselle on alueellinen tarve
esim. palvelupistetiedot MAL-seurantaan varten
- Valtakunnallinen tietopankki puuttuu tai se ei ole vielä valmis
esim. lähipalveluiden sijaintitiedot
- Alueellisen aineiston kerääminen edesauttaa alueellisen yritys- tai suunnittelutoiminnan kehittämistä
esim. tiedon saatavuuden parantaminen avoimen matkailutoimijatiedon tuottamisessa

Aineistojen tuotantotapoja

- Viranomaistoimintana

mm. Rekisterien sisällöt, tilastolliset seurantatiedot. Yleensä laki- tai paikallinen päätös taustalla

- Viranomaisten ja julkisten toimijoiden yhteistyönä

Erikseen sovittua, kaikkia osapuolia hyödyttävää yhteistyötä. Vaatii yleensä organisoijan ja vastuutahon onnistuakseen.

- Vapaaehtoisten yhteisöjen tuottamana tai näiden yhteistyönä

Yhteisöjen tarpeesta lähtevä aineistojen tuotanto. Voi palvella useita yhteisöjä.

- Joukkoistamalla (crowdsourcing)

vapaaehtoisten, harrastelijoiden ja viranomaisten yhteistyönä toteutettava aineiston tuotanto, joka usein perustuu talkootyöhön tai osallistuvien tahojen saavuttamaan yhteiseen hyötyyn, mutta voi myös sisältää korvauksen

Miksi raakadata on niin tärkeää

- Digitalisoituva yhteiskunta perustuu laadukkaisiin tietoaineistoihin
- Monien ilmiöiden analyysit tarvitsevat näitä tietoja pohjatiedoikseen
- Taiten kerätty, laadukas data on käyttökelpoinen moniin tarkoituksiin
- Yhdenmukaisella tavalla säännöllisin väliajoin kerätty data mahdollistaa ajalliset vertailut ja muutostrendien tunnistamisen
historiatieto on usein yhtä tärkeää kuin ajantasainen tieto

Tapauksia Varsinais-Suomesta: Maakunnallinen palvelupistedata

- Kerätään osana MAL-sopimusalueen kehityksen seurantaan
Varsinais-Suomen liiton tarpeesta laajennettu alue koko maakuntaan
- Varsinais-Suomen liitto organisoii päivitystyötä, kunnat mukana yhteistyössä
- Aineistoa kerätään alueen tarpeiden mukaisista teemoista
työtä ohjaa aluetietofoorumin alainen palvelupistetyöryhmä
- Tietojen päivitys perustuu paikallistuntemukseen sekä joiltain osin muihin tietolähteisiin
- Tietoja käytetään mm. maankäytön suunnittelussa ja seutuliikenne Fölin reittioppaan taustalla

Lounaispaikka

Paikkatietoa Lounais-Suomesta

HAKU

KARTTATASOT

VALITUT TASOT

KARTTASELITTEET

T

↶ ↷

🔍

📏

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

📄

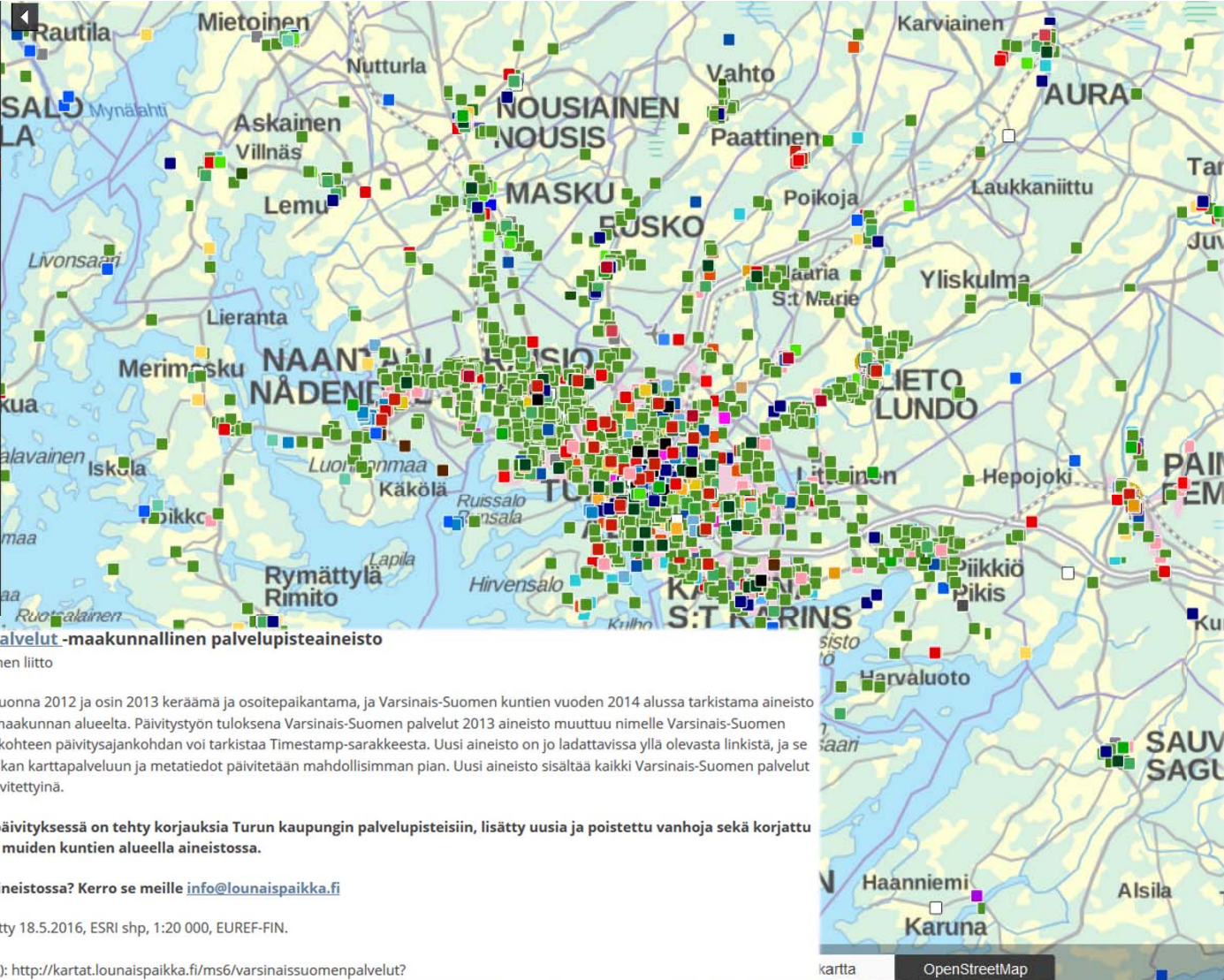
📄

📄

📄

📄

📄

Varsinais-Suomen palvelut

- Hotelli
- Hostelli
- Motelli
- Leirintäalue
- Pankkiautomaatti
- Kierrätyspiste
- Paloasema
- Sopimuspalokunta
- Tehdaspalokunta
- Toimenpidepalkkainen palokunta
- Vapaapalokunta
- Neuvola
- Yläkoulu
- Alakoulu
- Lukio
- Ammatti-instituutti
- Yliopisto
- Ammattikorkeakoulu

Varsinais-Suomen palvelut -maakunnallinen palvelusteaineisto

CC BY 4.0, Varsinais-Suomen liitto

Varsinais-Suomen liiton vuonna 2012 ja osin 2013 keräämä ja osoitepaikantama, ja Varsinais-Suomen kuntien vuoden 2014 alussa tarkistama aineisto valikoiduista palveluista maakunnan alueelta. Päivitystyön tuloksena Varsinais-Suomen palvelut 2013 aineisto muuttuu nimelle Varsinais-Suomen palvelut. Jatkossa kunkin kohteen päivitysajankohdan voi tarkistaa Timestamp-sarakkeesta. Uusi aineisto on jo ladattavissa yllä olevasta linkistä, ja se visualisoidaan Lounaispaikan karttapalveluun ja metatiedot päivitetään mahdollisimman pian. Uusi aineisto sisältää kaikki Varsinais-Suomen palvelut 2013 -aineiston tiedot päivitettyinä.

18.5.2016 Kevään 2016 päivityksessä on tehty korjauksia Turun kaupungin palvelupisteisiin, lisätty uusia ja poistettu vanhoja sekä korjattu tietoon tulleita virheitä muiden kuntien alueella aineistossa.

Havaitsitko puutteita aineistossa? Kerro se meille info@lounaispaikka.fi

Julkaistu 8.3.2013, päivitetty 18.5.2016, ESRI shp, 1:20 000, EUREF-FIN.

[Selaa karttapalvelussa](#)

Rajapinta-URL (WMS/WFS): <http://kartat.lounaispaikka.fi/ms6/varsinaissuomenpalvelut/>

Tapauksia Varsinais-Suomesta: Virkistysreitti-, kohde- ja aluedata

- Kerätään osana EU-rahoitteista Virkistä Dataa -hanketta
- Kerätään pohjatieto Varsinais-Suomen alueen tilanteesta, mahdollistetaan tietojen ylläpito hajautetusti sekä jaetaan tieto avoimesti (julkinen ja avoin rajapinta erikseen)
- Keruussa mukana hanketoimijoita, kuntia, sekä hankerahoittajia
- Hankkeessa toteutetaan avoimen lähdekoodin pohjalla toimivia Virma-palvelu
- Työkalun on ostopalveluna toteuttanut CGI (Karttakeskus) ja se tulee tuotantoon kevään 2018 aikana.
- Käyttö: mm. kaavatyön taustalla, virkistysteeman tietolähteenä

Haasteita alueellisen tiedon keruussa ja ylläpidossa

- Julkisen puolen resurssien väheneminen vs. datan tarpeiden kasvu
Datan tarve tunnustetaan, mutta työmäärään suuruutta ei nähdä tai se aliarvioidaan.
- Yksi aineisto vs. monipuoliset datan käyttömuodot
Nykyisten ja tulevien tarpeiden ennakointi. **Osaratkaisuna tietoaineiston muokattavuus.**
- Tiedonhankintatyökalut harvassa, usein epäsoivia ja maksullisia
Tarvitaan selainpohjaisia ratkaisuja, yksinkertaisia toteutuksia (myös ei-ammattilaisten käyttöön) sekä palveluita, joita voi pitää käytössä jatkuvasti. **Virma on yksi ratkaisuyritys.**
- Aineiston eheys, kattavuus ja laadukkuus sekä asenteet
Tuotetaanko aineistoa samalla tarkkuudella, miten laadun taso määritellään, onko kattavuus riittävä, koetaanko kansallisen tason aineisto luotettavammaksi kuin alueellinen "omatuotanto"? Entä koetaanko viranomaisten tuottama tieto luotettavammaksi kuin esim. hallitun joukkoistamisen kautta tuotettu data? **Esimerkkinä asenteiden muuttamiselle voisivat toimia kansallisen tason aiemmin viranomaistyönä kerätyt, mutta hajautetusti nykyisin kerätyt tietoaineistot.**

Haasteita alueellisen tiedon keruussa ja ylläpidossa

- Motivointi

Miten saada hajautettu joukko ylläpitäjiä motivoitumaan tiedon säännölliseen ylläpitoon. **Osaratkaisu on aineiston käytön esiintuonti ja ylläpitäjän omat hyödyt aineistosta. Omistajuustunteen syntyminen aineistoon**

- Datamäärän lisääntyminen ja sirpaloituminen

Päällekkäinen data, osittain erisältöinen data, useat ristiriitaista tietoa tarjoavat lähteet. **Osaratkaisuna jatkuva keskustelu kerättävän tietoa-aineiston käyttötarpeista ja kerättävän tietosisällön muokkaaminen. Toisaalta myös kriittinen massa -ajattelu auttaa.**

- Tiedon käytön takaisinkytkentä

Vain hyödyllistä tietoa on järkevää kerätä. Miten kerätyn avoimen tiedon käytöstä voidaan saada entistä parempaa tietoa? Tulisiko avoimen tiedon käytöstä raportoida tuottajalle? Entä jos tiedon käyttäjä hyötyy merkittävästi perusaineistosta – onko synnytettävissä mekanismeja, jolla perusdatan keräämistä voidaan resursoida käyttäjän toimesta?

- Mitä voidaan kerätä ja jakaa

Tietosuoja-asiat ja henkilötietorekisterit. Epäselvä tilanne syntyy nopeasti. **Kysymys on pinnalla myös kansallisella tasolla ja sieltä voidaan lähiaikoina saada konkreettista ohjeistusta asiaan.**

Alueellinen tiedontuotanto kannattaa!

- Lähtökohta alueen tarpeissa

Helppo keskustella alueen toimijoiden kesken ja löytää yhteiset tarpeet aineistotuotannolle

- Nopea käynnistys mahdollisesti ilman suurempia hanke- ja byrokratiarakenteita

Mikäli huolehditaan standardimuotoisuuksista ja laadusta, voidaan tietoaineisto mahdollisesti myöhemmin siirtää osaksi kansallista kokonaisuutta

- Alueellisten tiedontuottajien yhteistyön sementointi

Tutustutaan toisten alueen organisaatioiden toimijoihin, tietojärjestelmiin ja työhön

Kiitos

Lasse Nurmi

lasse.nurmi@varsinais-suomi.fi

040-543 5473

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO
EGENTLIGA FINLANDS FÖRBUND
REGIONAL COUNCIL OF SOUTHWEST FINLAND

Alueellisen aineistotuotannon haasteet - Lasse Nurmi – Lounaistiedon aluetietofoorumi 8.3.2018